

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár:
Helyben télre 8 K, negyedévre 4 K — 2
Vidékre télre 9 K, negyedévre 4 K 50 L
Megjelenik kivétel nélkül minden nap.

Felolvasó szerkesztő és lapfőnököse:
THAN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth-utca 3. sz., 1-ső emelet
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület)
Egyes szám ára 4 fillér.

Petrozsényt és a Szurdoki-szorost visszafoglaltuk.

Mackensen Dobrudzsában szivós ellentállásra talált.

Höfer jelentése.

Budapest, szept. 20. (Keleti harctér.) Román harcivonal: A románokat Hátszegtől délkeletre teljesen visszavertük. Petrozsény és a Szurdoki-szoros újra birtokunkban van.

Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg harcivonal: A kárpátokban az ellenség a legnagyobb szivóssággal folytatja támadásait. Mindenütt visszavertük, csak a lucinai ménteleptől és a Bys-trascól délre tudott helyi előnyöket elérni. Lipnica—Dolnától délre az ellenség eredménytelen kísérleteket tett, hogy a német ellentámadás előrehaladását tömeglökésekkel meggyúsítsa.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg harcivonal: Tertsánszky vezér-eredes hadseregénél napközben az orosz támadási kísérleteket már csirájában elfojtottuk. Este Pusztaszentgyörgy és Szel-wow között az ellenség mélyen tagolt tömegeket vitt harcba Marwitz tábornok német és osztrák-magyar csapatai ellen. Mindenütt visszavertük. Ma reggel az oroszok megnyitották támadásaikat és Szel-wownál egyes helyeken sikerült árkaikba behatolni, gyors ellentámadással azonban hátrálásra kényszerítettük őket.

(Olasz hadszíntér.) A Karszt-fensík ellen irányuló olasz ágyútűz időnként újra megélelt. Az ellenséges gyalogság támadási kísérletei — hálá tüzérsgünk működésének — nem fejlődhettek ki. Megállapítást nyert, hogy a fensík védelmezőivel szemben négy napos nehéz harc alatt 20 gyalogdandár, 1 lovas hadosztály és 15 bersagleri zászlóalj állt szemben. A Sugana-szakaszon az olaszok megtámadták a Civeróni és a Maso-patak melletti állásainkat. Heves, éjjel tartó harc után nagy veszteségeik mellett teljesen visszavertük őket.

(Délkeleti hadszíntér.) Nincs különösebb esemény.

Németország harcai.

Ludendorff első főszállásmester jelentése.

Berlin, szept. 20. (Nyugati hadszíntér.) Rupprecht trónörökös hadseregét: A Somme-menti csatákon különös jelentőségű esemény nem volt. Egyes ellenséges előretöréseket visszavertünk. Flersnél kézigranátámadásban sikereket értünk el. Utólagosan jelentik, hogy szeptember 18-ikán este egy Bleryből kiinduló francia támadást visszavertünk.

A trónörökös harcivonal: A Mort-Homme nyugati lejtőjén visszavetettük a franciákat abból a kis árokrendszerből, amedlyet még tartottak. Ez alkalommal 98 fogoly és 8 gépfegyver jutott a kezünkre. Járóreink

a szept. 19-ére virradó éjjel sikeres vállalkozások alkalmával a Champagnében 46 franciát és orosz, a mára virradó éjjel pedig a Rajna—Rone csatornától délre számos franciát fogtak el.

(Keleti hadszíntér.) Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregét: Lucktől nyugatra Marwitz tábornok csapataival szemben az ellenség csak részben újította meg támadásait, míg az orosz gyalogság ráirányított tüze sem tudta árkaik elhagyására bírni. Csak este és éjjel törtek erős hullámokban támadásra előre. A támadások újra a legnagyobb veszteségek közepette meggyúsultak. A Szelwownál átmenetileg behatolt ellenséget teljesen kiverjük. Károly főherceg lovassági tábornok harcivonal: A Narajowkánál a reánk nézve kedvező harc tovább folyt. Erős ellenséges támadásokat visszavertünk. Az immár hóval borított Kárpátokban az oroszok támadásai tovább tartanak. Az ellenség szörványosan részleges sikereket ért el.

Erdélyi hadszíntér: A románokat a Szurdoki-szoroson át visszavetettük.

(Balkán hadszíntér.) Mackensen vezértábornagy hadseregét: Dobrudzsában heves s váltakozó sikerű harcok folytak. Az ellenség állásában a sietve oda-hozott erősítésekkel a legszivósabb ellenállást fejté ki.

(Macedon-arcvonal.) Florinánál és a Kaimak Calánál részben közelharc után visszavertünk ellenséges támadásokat. Florinától nyugatra az előcsapatok kitertek a támadás elől. A várostól keletre az ellenséget meglepetésszerűen sikeresen megtámadtuk. A Belasica—Planinától délre a bolgárok szept. 17-én kivertek az olaszokat a Matnica—Poroj falvakból és öt itisztet, valamint kétszázötven főnyi legénységet foglyul ejtettek. Ludendorff.

A román haderők átcsoportosítása

Zürich, szept. 20. A román haderőket teljesen átcsoportosítják. A Csernavoda—Konstanza vonalra Erdélyből újabb csapat megerősítéseket szállítottak.

Főlszabadultak a petrozsényi bányák.

Budapest, szept. 20. A sajtóbizottság engedélyével: Sikeres operációink következtében Petrozsényt visszafoglaltuk. A szövetséges csapatok már bevonultak a főlszabadított határszéli városba. Megállapítottuk, hogy a bányákban az ellenség által okozott kár igen minimális.

Svájc a skandináv államok tanácskozásán.

Stockholm, szept. 20. A skandináv államok külügyminisztereinek tanácskozásával kapcsolatban jelentik, hogy a tanácskozásokon Svájc is részt fog venni.

Koronatanács a román főhadiszálláson.

Lipót bajor herceg Romániáról. — Rémület Bukarestben.

Berlin, szept. 20. Aa National Zeitungnak jelentik az orosz határról: A román főhadiszálláson koronatanács volt, amelyen azonban a pártvezérek, mint Take Joneszku és Filipeszku nem vettek részt, de ott volt Beszolkín orosz tengernagy és Leuglant francia ezredes. A négy óra hosszú tartó koronatanács a gyors, izgalmas összejövetel minden jelét magán viselte.

A stockholmi Dagblad című lap munkatársa beszélgetést folytatott a keleti harctéren Lipót bajor herceggel, aki feleltette, hogy Románia igen rossz helyzetbe került és biztosan alapos vereséget fog szenvedni.

A Stockholmi lapok bukaresti jelentése szerint legutóbb egy Zeppelin bombázta a hadügyminiszteriumot s az egyik bomba az orosz katonai attasé házárt érte. Take Joneszku a Zeppelinektől való félelmében a szegény északkeleti városrészben kis munkáslakásba költözött. A román kormány kihirdette, hogy a Zeppelintámadásokért megtorlással fog élni.

Anglia Norvégia ellen.

Berlin, szept. 20. A Vossische Zeitung jelenti Krisztiániából, hogy Anglia végleg elzárta Norvégia lisztbevételének útját.

A diadalmas német-bolgár előnyomulás.

Csernavoda és Konstanza kiürítése.

Bécs, szept. 20. Dobrudzsában a megvert orosz-román csapatok a Dunán gyorsan átvett friss csapatokkal megerősödvé, a Dunától a tengerig terjedő új védővonalban igyekeznek megállapodni, hogy hevesen követő üldözőiket föltartóztassák. Az új harcivonal, amely a Dunánál a csernavodai védőműtől délre tíz kilométerre Rasovánál kezdődik, csak valamivel hossz-

szabb hatvan kilométernél és a Fekete-tenger partján Tuzlánál végződik, amely Konstanza hadikikötőtől délre csak husz kilométerre van. Nem tudni, vajon az új csapatok száma van-e olyan nagy, hogy a megvert sereg erkölcsi értékét fokozza, de ez legalább is kérdéses.

Csernavodából és Konstanzából a polgári lakosságot már eltávolították. Bukarestben nagy a fejtelenség és kavarodás. A vereszkú tábornokot állítólag szintén fölmentették állásától, akárcsak több orosz tábornokot Dobrudzsában. Az antant körében mindenütt általánossá vált a Dobrudzsai vereség következtéseitől való félelem. Előre látnak még egy súlyosabb csapást is és fölháborodnak Romániának Erdélyben vívott külön háboruján. Azt is valószínűnek tartják, hogy az egyesült orosz-román csapatoknak a csernavoda-konstanza vonalon túl még jobban vissza kell vonulniuk észak felé. A balszáron a szövetségesek hadserege a Mora Lui Mamic—Satul Lui Ghiol Bascu—Avabagi—Cocangea vonalon való áthatolás után innmár elérték a Val Caramanceat. A Csernavodától délre négy kilométerre a 117 méteres maagslaton levő öt védőmű, valamint Cochirteni, a legdélibb védőmű már a szövetségesek nehéz tüzérségének lövő-távolságában van. A Fekete-tenger partján levő Manglia kikötőváros elfoglalásával a szövetségesek Konstanzától délre negyven kilométerre a tenger mentén fontos támaszpontot kerítettek birtokukba.

A flandriai partok újabb bombázása

Berlin szept. 20. Wolff-ügynökség jelenti: Szeptember 19-ikén délután német tengeri repülőgépek ismételt bombázták a flandriai tengerpart előtt álló ellenes haderőket és egy torpedórombolón kétséget kizáróan több telitalálatot értek el.

Csóka Samu fegyelmi.

A vizsgálat kiegészítését kéri.

Mint ismeretes, Csóka Sámuel főjegyző, polgármesterhelyettes a közigazgatási bizottság május hó 5-iki ülésén saját maga kérte, hogy indítsák meg ellene a fegyelmi eljárást. A közigazgatási bizottság ilyen értelemben is határozott s a vizsgálat lefolytatásával Komlóssy Dezső és Balkányi Miklós tagokat bízták meg.

A vád négy pontból állott.

A vizsgálat lefolytatván, annak adatait dr. Magoss György tisztí főügyészhez tették át. Ennek alapján a tegnap délután Domahidy Elemér főispán elnöklétével megtartott fegyelmi választmányi ülésen dr. Magoss György azt indítványozta, hogy a fegyelmi eljárás abba hagyassék, a főjegyző tehát mentessék föl. Az indoklás szerint ugyanis egyik vádpont sem bizonyult olyannak, amely mellett a főjegyző terhére a mulasztás megállapítható volna. Különösen a lisztkezelés kérdésében hangoztatja azt, hogy oly egymásnak ellentmondó kormányrendeletek történtek, hogy a keletkezett zavarok ezekre vezethetők vissza.

A bizottság zárt ülésben, hosszas tanácskozás után hozta meg a határozatát, amely úgy szól, hogy a vizsgálat kiegészítését kéri a közigazgatási bizottság plénumától. A kihallgatások során újabb vádpontok merültek föl a főjegyző ellen, amelyekre vonatkozólag szintén kívánatosnak látják a vizsgálat kiterjesztését.

Meglopták a menekültek vonatán.

Eltűnt hatvanezer koronás készítéska

A debreceni rendőrségen megjelent tegnap Kovács Kálmán gyergyótelekeri községi jegyző, aki, mint menekült jelenleg Hajdunánáson a város házában dolgozik s panaszt tett, hogy anyósának egy hatvanezer korona értékű tartalmazó készítéskaját ellopták. A lopás menekültek között történt a menekültek vonatán.

Az anyósa felesége és sógornője, özv. Puskás Adolfiné társaságában augusztus 29-ikén este szállt föl Gyergyóditró állomáson a menekültek vonatának egyik harmadosztályú kocsijába, ahova feladta a podgyászait, köztük egy körülbelül 70 centiméter magas barna díszbőr készítéska, amelynek súlyos és igen értékes tartalma volt. Egy egész kis vagyont. Anyósa átadta a táskát Miklós Erzsébet nevű cselédjének, hogy tegye a többi csomagokhoz s vigyázzon rá. A cseléd el is helyezte a táskát a másik oldalfülkébe s vissament, hogy ezt megmondja asszonjának.

Alig 10—15 percre a vonat indulása után keresni kezdték a készítéska, azt azonban a fülkében már nem találták sehol. Eltűnt nyomtalanul. De nem volt ott a fülke utasai közül egy 35—40 év körüli oláh parasztruhás egyén sem.

A készítéskaiban a következő értékek voltak.

Két darab gyertyószentmiklósi takarékpénztári részvény;

két darab betétkönyv özv. Kopacz Istvánné ditrói lakos névre az Agrár takarékpénztár gyergyószentmiklósi fiókintézetének kiállítva;

egy darab takarékpénztári betétkönyv özv. Kopacz Istvánné nevére kiállítva a gyergyóditrói mezőgazdasági banknál;

egy darab takarékbetétkönyv ugyanennél a banknál, Kovács Kálmánné Kopacz Elza névre — egy darab betéti könyv Kovács Irén névre kiállítva;

egy darab betéti könyv a gyergyóditrói takarékpénztárnál kiállítva Kopacz Istvánné nevére;

egy darab takarékbetéti-könyv a gyergyószentmiklósi gazdasági és ipari banknál kiállítva az özv. Kopacz Istvánné nevére.

Továbbá: egy darab briliáns gyűrű hat kövél; egy hosszufejű briliáns gyűrű; egy darab férfi aranygyűrű, gyémántkövél, közepén sárga ékkövel; egy darab gyémántgyűrű; egy darab nagy női aranylánc, ujjnyi vastag és két méter hosszú, tizenöt darab tizkoronás arany, több női ékszer és fehérműek.

A rendőrségen dr. Hortobágyi Ernő rendőrkapitánynak osztották ki az ügyet, aki táviratilag kereste meg az erdélyi hatóságokat a nyomozás megindítása végett.

Ma, csütörtökön

Előadások 6 órakor megszakítva 9 órakor
rendes helyarátkal.

A szenzációs Talarsó
filmsorozat bemutatója

Az élő csomag

detektív kaland 4 felv. Főszereplő C. Alvino
világhírű artista művész.

Egyszer volt Budán...

kaosztató vigjáték 3 felv.

Botrány a képviselőház ülésén

Nagy kavarodás Szilágyi Lajos beszéde körül.

Budapest, szept. 20.

Az Andrassy és Appony indítványa felett megindult külügyi vitavégéhez közeledik. A ház mai ülése féltenegy órakor kezdődött. Hegedüs Kálmán az állandó igazoló bizottság nevében bemutatta Nagy Vincének, az új szatmári képviselőnek igazolt mandátumát. Az új képviselő minú járt az ülés elején felszólalt.

— Bocsátot kér, — ugymond — hogy mint a legfiatalabb képviselő már felszólal, de az események kényszerítik arra hogy ne hallgasson. A lövészárok üzenetét hozza. A lövészárok népe, ha török, ha szakad, végigküzdi ezt a háborút, de ha visszajön, látni akarja, hogy mivel fizet az ország. Becsületes, demokratikus birtokreformot és általános választójogot követel. A polgári közönség pedig, amelynek képviseletében itten van, azt kívánja, hogy ha kiverték az ellenséget az országból, igyekezzenek békét kötni.

A kormány iránt bizalmatlan és ezért elfogadja gróf Andrassy és gróf Apponyi indítványát, valamint örgtör Pallavicini György határozati javaslatát.

Holló Lajos: Nálunk a hatalom megszerzésének módja nem az, ami más államokban. Amint felmerült a koncentrációs kormány gondolata, megjelentek az ellenaknak. A függetlenségi politika elvi szempontjaiból igen hosszasan fejtalkozik a delegációk összehívásának kérdésével.

E szempontokhoz szerinte Apponyi indítványa közelebb áll, mint Andrassyé. A miniszterelnöknek igaza lehet abban, hogy a delegációk összehívása felesleges, de ha felesleges a delegációkat összehívni, ez csak azt bizonyítja, hogy nálunk a parlamentnek kötelessége dönteni a nemzet sorsa és minden intézménye felett.

Héderváry Lehel, Zlinszky István az Andrassy javaslat mellett foglaltak állást.

Délután Hachne Hugó beszélt. Öt órakor áttértek az interpellációkra.

Ghifányi földmivelésügyi miniszter válaszul a multkor interpellációkra. Védi a központokat s kér mindenkit, hogy az általános vádaktól tartózkodják. A választ tudomásul veszik.

Ráth Endre interpellál az erdélyiek helyzetéről.

Barcay Ferenc (munkapárti) közbekiált:

— Segítsen maga megvédeni Erdélyt! Óriási láрма kerekedik erre. Az ellenzékiek a padokat verik.

A zaj lecsillapultával dr. Szilágyi Lajos kapitány a Külügy-Hadügy szerkesztője közbekiált:

— Maga mer beszélni, aki szavát adta az ellenségnek, hogy nem fog ellenük harcolni.

Az ellenzék erre felugrál, kitódul a padokból. Rettenetes kavarodás támad. Az elnök hasztalan csenget. Az ellenzék követeli Szilágyi rendereutasítását.

Elnök figyelmezteti a munkapártiakat, hogy ne zavarják a szónokot. Az ellenzék rá kiabál Szilágyi felé!

— Embervadász! Stréber! Spadasszu!

Végre csend lesz. Ekkor Ráth Endre Szilágyihoz fordulva kijelenti, hogy Szilágyival afférja volt s azóta üldözi. Elmondja, hogy mi történt? Hazatérése óta Szilágyihoz segédekkel küldött, mert üldözte. Szilágyi kijelentette a segédeknek, hogy sértés nem történt, utána pedig feljelentette. Mikor hazatért a francia inter-

náltságból, elmondotta a honvédelmi miniszternek, hogy a franciák szavát vették, hogy nem harcol ellenük s ennek folytán a genfi egyezmény szerint frontszolgálatra nem kötelezhető, mert a fronton, ha fogásba esik felakasztják. Mégis az olasz hadüzenet után önként jelentkezett frontszolgálatra s be is osztották a menetszázadba.

Szilágyi Lajos személyes kérdésben szólva, kijelenti, hogy mások is voltak külföldön internálva és még is teljesítenek frontszolgálatot. Csupán Ráth adta becsületszavát. Az ellenzék az erdélyi szomorú betörést kortescélokra akarja kihasználni. Örületes láрма keletkezik erre. Az ellenzékiek kitódulnak.

— Fízett bérenc!
— Szubvencióért beszél!
— Azt hiszi a kaszárnyába van! — süvöltik Szilágyi felé.

Tisza feláll. Az ellenzék és a munkapárt a terem közepén egymásba gabalyodik.

Beöthy elnök a nagy zajban figyelmetlenül **Szilágyit**, hogy kijelentése a parlamenti illembe ütközik. Az ellenzék követeli a rendreutasítását.

Az örületes zsvajért az elnök kénytelen az ülést bezárni.

Szünet alatt **Rakovszky** István oda kiáltja dr. **Szilágyi** Lajosnak (az új berettyóújfalui képviselő):

— Utoljára beszélt!

A terem egyszerre kiürül, mindenki a folyosóra tódul. Az elnök tárgyal az ellenzékkel s kéri őket. Azt mondja, hogy **Szilágyi** elszólta magát.

Az ellenzékiet az azonban ez nem nyugtatja meg s kiabálnak a folyosón:

— Nem engedjük tovább beszélni. Bérenc!

Huszár Károly kéri az elnöktől:

— Aktiv tisztnak nincs egyéb dolga a háboruban, minthogy ilyeneket csináljon?

Tisza Andrásyval, Apponyival tanácskozott s kijelentette, hogy intézkedett, hogy **Szilágyi** bocsnátot kérjen a Háltól. Mindennek dacára a munkapártiak egy része még kardoskodott dr. **Szilágyi** mellett, aki viszont a miniszterelnök előtt mentegetőzött.

Tisza nyíltan megmondta neki, hogy a mai időkben nem szabad ilyen jeleneteket produkálni.

Szünet után **Beöthy** elnök bejelentette, hogy **Szilágyit** megintette, ami egyenlő, sőt talán több is a rendreutasításnál.

Dr. **Szilágyi** Lajos előbbi kifejezéséért bocsnátot kér s úgy magyarázza ki szavait, hogy a jobboldal éppen úgy együttérző az erdélyi menekültekkel, mint az ellenzék.

Tisza felszólal ezután s kijelenti, hogy fontos érdeknek tartja a szenvedélymentes üléseket, aminek biztosítása kötelessége a többségnek. Reméli, hogy az incidens most már elintéztet nyert.

Abrahám Dezső kifogásolja, hogy Czermin gróf, bukaresti követünk kitüntetését kapott, mikor neki tulajdonítható, hogy a magyarok százezrei maradtak Romániában.

Tisza ugy nyilatkozik, hogy elferdítették Czermin azon cselekedetét, hogy gyermekeit elküldötte Bukarestből, amit csupán a skarlátjárvány miatt tett meg.

Szterényi József azt kéri, hogy az erdélyi menekültek segélyét emeljék föl.

Tisza azt feleli, hogy az erdélyiek sorsát szíven hordja, visszafoglaljuk az elvesztett területeket s az állam és a társadalom össze fog azon, hogy a menekülők kára megtérüljön.

Szilágyi János hangoztatja, hogy a legsúlyosabbánérinti a csapás, hiszen maga is erdélyi. Mindent megtesz az erdélyiekért. A hatóságok előkészítették a kiűrtést, de a betörés oly hirtelen jött, hogy a kidolgozott tervet nem hajthatták végre. Megköszöni a sajtó támogatását.

Sümegi Vilmos az erdélyi menekültek ellátásáról interpellált, de választ nem kapott.

Károlyi Mihály hosszasan beszélt a hadvezetőségről. Kérdezi a miniszterelnököt, megfelel-e a valóságnak, hogy az egységes hadvezetés teljesen Vilmos császár kezében összpontosul, amit a magyar alkotmány szempontjából nem helyeselhet.

Tisza röviden kijelenti, hogy az egységes hadvezetés kérdésében mi is, ellenségeink is megegyeztek. Megállapodás létesült szövetségeseinkkel, de erről bővebben nem lehet beszélni. Tény az, hogy ki-erlyünk jöttányit sem engedett felség jogaiából, pillanatra sem mondott le azokról. Többet nem mondhat.

Károlyi Mihály nem veszi tudomásul a választ, de a Ház **Tisza** rövid viszonyválasza után tudomásul veszi. Ezzel az ülés éjjel tizenegy óra után véget ért.

Színház.

A Katona-Otthon szombati művészestéje. Nagy érdeklődés mutatkozik a Katona-Otthon szombati művészestéje iránt, amelyet az erdélyi menekültek javára rendeznek. Ez érthető is, mert a rendkívül hatalmas s változatos műsor briliáns élvezetet ígér. A szereplők ilyen diszes gárdáját kizárólag csak a nemes, hazafias jótékony cél hozhatja így össze. Csermely Gyula főhadnagy, ez a kiváló író, néhány készletet fog legújabb műveiből bemutatni. **Schneider** István főhadnagy, ez a ritka művésztalented, hosszabb idő múltán itt lép föl először s cigányzene mellett magyar népdalokat fog énekelni. Balucz Mihály világhírű cimbalomművész száma is páratlanul érdekesnek ígérkezik. A színtársulat jobb tagjai közül Görög Olga, koloratur-énekesnő és Rettegthy Margit hősnő szerepelnek. És a többek között Iványi Stándor és Szigethy Jenő komikusok bőven gondoskodnak a vidámságról. A hadijótékonyági este jegyei iránt már is nagy a kereslet. Helyárak: páholy 16 korona, földszinten ülőhelyek: 3, 2 és 1 korona. Célszerű a megfelelő helyekről minél előbb gondoskodni. A jegyek előre váltathatók a Katona-Otthon helyiségében (Bika-palota).

A színház hírel. Ma, csütörtökön a „Talfun” kerül előadásra a főbb szerepekben Rettegthy Margittal és Keményvel. Holnap, pénteken Heltay Jenő rendezése mellett „Marci” operette bemutatója lesz a címszerepben Várnay Lászlóval. Résztvesznek e darabban még Horváth Nusi, Fenyő Ilonka, Szücs Irén, Sanközy Blanka, Bálint Béla, Kassay, Kemény és Kovács.

Az élő csomag. Talársó féle detektív kalandnak nagy sikere volt az Apollóban a tegnapi bemutatón. A szédületes ötletek és meglepő fordulatok erős hatással voltak a közönségre. C. Alvinó a világhírű artista — főszereplő — csodás mutatványai emlékeztetésekre maradtak. A páratlanul érdekes előadások ma 6 órakor mérsékelt, 9 órakor rendezés helyárakkal kezdődnek. Jegyek délelőtt folyamán előre válthatók.

A Talársó filmsorozat következő része a 44-es autó című detektív kaland péntek, szombat és vasárnap lesz az Apollo műsorán.

URANIA

Ma, utoljára.

A langerlőfi titok

bűnügyi dráma 3 felvonásban.
Főszereplők: Ild Hansen és Geisendorfer.

Vérével vezekelt

kalandor dráma 3 felvonásban.

Előadások 6—8-ig mérsékelt 9—11-ig rendezés helyárral.

LEGUJABB.

Bolgár sikereink Macedóniában.

Az ellenég makacs ellenállása Dobrudzsában.

Szófia, szept. 20. Bolgár hivatalos jelentés: **Macedón-front:** Florináért a harcok ránk nézve kedvezően alakulnak ki. Ellentámadásokkal visszavertük az ellenéget, amelyne nagy veszteséget okoztunk. A harcteret ellenséges holttestek borítják. Több, mint száz fogoly, két géppuska s nagy zsákmány került kezünkbe.

Román-front: Duna mentén tüzérségünk sikeresen ágyuzta Turu —Szeverin pályaudvarát.

Mara—Lui—Manuk—Arabasi—Cobandih—Tusla vonalon az ütközet mindkét részről a legnagyobb elkeseredettséggel folytatódott. Az ellenség tartja hatalmasan megerősített állását.

Üdonságok.

Az első doktor juris utriusque. A debreceni tudományegyetemen most avatták föl az elsődoktor juris utriusquet. **Margócsy Géza**, aki már az államtudományok doktora, most megszerezte a jogtudományi doktorátust is. Így lett mindkét jog doktora. Az ambiciózus, fiatal jogászt felavatása alkalmából sokan gratuláltak.

Adományok a menekülteknek. A városi házipénztárhoz tegnap a következő adományok folytak be:

Dr. Balkányi Emil 20, Hoffmann és Krörövit 25, Schuschtzky János 20, dr. Seböl Ernő 10, Nagy Jakab és neje 100, Ált. hitelszövetkezet 10, Magyar francia biztosító 50, Hungári kávéház 1000 drb. jótékonyági jegyért 20, Arany Bika-szálló 2000 drb. jóték. jegyért 40, Ember Elemér 1, özv. Papp Lászlóné 10, Kivlender Antal 10, N. N. 2, dr. Hódy Béla 8, Lebó Mihály Pácin 20.54, Pinczés Imre és neje 20, Bodó Samuelné 20, Kereskedelmi csarnok asztaltársaság 100, Kovács Ferenc lov. rendőr 5, ifj. Körösi Ferenc 5 K. Az erdélyi gyűjtés összege: 60.436 korona 06 fillér.

A csikmegyei kir. tanfelügyelő felkéri a hatóságához tartozó polgári és elemi iskolai tanítókat, tanítónőket és óvónőket, hogy tartózkodási helyüket, pontos címüket hivatalához azonnal jelentsék be. A csikvármegyei kir. tanfelügyelőség jelenleg Debrecenben a siktetnámák intézetének első emeletén 41. ajtószám alatt van elhelyezve.

Az erdélyi menekültek élelmezési bizottságához ujabban a következő természetbeni adományok érkeztek: Központi tejszarnok 60 liter tej, Rískás Mihály pályaudr és felesége 1 zsák burgonya, 1 pár csirke, 6 liter tej, 1 ruca, 12 drb. tojás, 1 kenyér; Molnár Mihály több apró kalács; Györgyán András 6 liter bab. — A pályaudvari ékező forgalma eddig a következő: 6752 adag kávé, 13151 adag tea, 5641 liter, 19994 adag kenyér, 1404 főzelék, 607 adag kolbász. Felkéri a bizottság Debrecen szab. kir. város nemesszivű közönségét arra, hogy további szives adományaitkat a pályaudvar II. oszt. várótermében működő bizottság kezéhez juttatni szíveskedjenek.

Románia részletes térképe Erdéllyel és Dobrudzsával, ára 1.20, kapható **Antalfynál**, Szent Anna- és Varga-utca sarok.

Ch. Percel Carola a táncitanítást a Bika-szálloda kistermében ma öt órakor megkezdi. Beiratkozni lehet egész nap a lakácán az Urania színház keresztépületében.

Kisdinamók szerkesztése című könyv magánhasználatra írta Jesch gépészmérnök, ára 3 K, kapható **Antalfynál**, Szent Anna-u. 13.

Tanulónak 2—3 középiskolát járt flu fizetéssel felvételtk **Antalfy** könyvkereskedésében, Szent Anna 13.

Menekülő iskolák. Az erdélyi menekülők segítő irodája tudomására hozza brassói állami faipari, udvarhelyi agyagipari és a nagydísznódi szövőipari iskolák menekült tanulólainak, hogy további oktatásuk érdekében az újpesti állami faipari szakiskola igazgatóságánál levélben jelentsék be.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Szomorodott szívvel tudatjuk, felejtethetetlen jó édes anyánk, anyósunk, nagymamánk és jó rokonunk: öz. polg. **Balogh Mihályné** áldásos életének 75. özyegységének 41. évében folyó hó 19-én este 9 órakor történt elhunytát. Kedves halottunk földi részzeit f. szeptember hó 21-én, csütörtökön délután 5 órakor fogjuk, a Csapó-utca 69. számú házunktól, a református egyház szertartása szerint, a Kistemplomban tartandó ima után, a Kossuth-utcai sírkertben örök nyugalomra helyezni. Végtesztességtételre rokonainkat, ismerőseinket szomorú szívvel meghívjuk. Debrecen, 1916. szept. 20. Áldás és béke poraira. Bánatos gyermekei: István nejevel Sáfár Máriával, Eszter férjével Kapros Lászlóval. Veje: Virág László. Unokái Virág Jolán, László és István. Balogh Mihály. Kapros László és Margit. Számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést „Dankó” temetkezési vállalat, Kossuth-u. 6., rendezzi.

Az ócska papiros értékesítése. A világháború megtanított, sőt egyenesen rákényszerített a szigorú takarékoságra. Megtakarítjuk immár az elhasznált, eddig értéktelen limlom számba ment ócska papirost is. — ennek manapság soha el nem képzelt nagy értéke van. Németországban kezdték meg s ma már a többi országokban is gondosan gyűjtik az elhasznált ócska papirost s ez az anyag is — mint minden egyéb — újra belekerül a természet körforgásába s az elhasznált hulladék, ami eddig javarészt a tűzbe vagy a szemét közé került, visszakerül az ipari forgalomba s lesz belőle — ami volt, mielőtt tinta vagy nyomdafesték érte volna — olyan massa, amiből a papír készül, vagyis megfíjtva ismét papirost gyártanak belőle. Az összegyűjtött és a zuzdákban szállított ócska papirost egy rostaszerű dobhengerbe tömik be, ami egy meleg szódaluggal töltött kazánban forog. Mikor azután forgás közben a papír annyira teleltta magát luggal, hogy teljesen megpuhulva, puha, szivacszerű péppé alakult, akkor kivesszik a dobhengerből és kisorsolják, úgy hogy a lugg teljesen kifolyjon belőle. Ezután aprítógépbe kerül és annyira össze lesz aprítva, hogy teljesen híg masszává alakul; közben szódaluggal több ízben is kiöblintik, amíg csak teljesen meg nem szabadul mindenféle festékanyagtól. Mikor pedig már teljesen tiszta lesz a massa és csak a tiszta rostanyag marad benne vissza, akkor újra sajtó alá kerül s erős nyomás alatt teljesen vízmentessé teszik. Ezután enyvvvel, festékkel, kaolinnal és egyéb vegyszerekkel összekeverik és a papírgyártó gépbe teszik, ahonnan megfíjtva lép ki a világba, hogy mint kész és ismét használható papiros kerüljön forgalomba.

Jótkönyv adományok. A Debreceni Hadsegélyező Hivatal gyermekfelruházási osztályának céljaira Hartstein József 300 Kt, Fried Leó 300 Kt, Falk Ármin és Társa cég 200 Kt, dr. G. S. 100 Kt és az Apollo mozgó 100 Kt volt kegyes adományozni. Hazaftas áldozatkészségüket hálás szívvel köszönjük. Debreceni Hadsegélyező Hivatal.

Édes must kapható Márkus Jenő Gambzinus éttermében.

Megérkeztek az őszi modell újdonságok Rózsa Divatáruházában, Alföldi-palota. Női felöltők, hím-alája, veleur és antilopp kelmékből leányka intezeti kabátok, kosztümök eredeti Zwiback blousok, modell veleur és bársony kalapok őrjási választékban kaphatók. Felhívom a t. hölgy közönséget, kirakatom megtekintésére.

Az új iskolai könyvek a legújabb kiadásokban kaphatók Csáthy Ferenc m. kir. tudományegyetemi könyvkereskedésében, Ferenc József-ut 8. Ócska iskolai könyvek teljesen új kötetekben félárért kaphatók.

Hat darab álló íróasztal eladó.

Cim a kiadóhivatalban

Debrecen szabad kir. város

Hatóságai burgonya üzlete

Simonffy-utca 2.

Mai naptól kezdve megbi- zott **Hoffer Béla**, napon- ként reggel 8-tól este 6-ig

burgonya kicsinyben, nagyban beszerezhető

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Ajánlat

Használt boros, pálinkás hordókat veszek, ugyiszintén új bort, Csók-utca 3. 781

Olcsó csipők fehérnemű kapható — parti üzlet, Arany János-utca 30. 777

Kiadó egy szoba, konyha, kamara, kocsiszin, istálló egész udvarral. Csapó- kert Apponyi-utca 19. 790

Dr. Borbély Imre fogorvos műtermében, arany koronák és hidak a legszebb kivitelben készülnek. Csapó-utca 22. 9175

Macslatur papír kiló számba kapható a kiadóhivatalban.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy a denaturált szesz teljes hiánya miatt most már a kétszeresen finomított „Denaturum” denaturált szesz-pótló szerem a jövő het folyamán védjeggyel ellátott eredeti töltésben minden helybeli fűszerüzletben kapható lesz. — Kérem addig a t. közönség szives türelmét. Teljes tisztelettel: Békés Emil den. szesz nagykereskedő. 793

Jó megjelenésű cukor elárúsító leányokat felvesszünk Apollo és Urania-ba, Széchenyi-utca 34. 807

Elveszett 19-én este a Nagyerdőről jövő villamoson egy ezüst nyaklánc piros ezüsting kövekkel. Megtaláló jutalmat kap Piac-utca 57., üzletben. 809

PARADICSOM 3 mázsa, együtt vagy bármily mennyiségben, kilonként 26 fillérért kapható. Arany János-utca 48.

Városhoz megállóhoz közlekedő — termény tanyabirtok 16, 38 és 61 holdasok, most még olcsón megvehető: Batta ügyvédnél, Csapó 12. 799

Bevonulás majd a raktáron levő női, férfi és gyermek cipők olcsón adótnak el a Berlini cipőáruházba, Piac-utca 31. sz., a városházával szembe. 585

Tanyabirtok 10—1000 hold, szőlők, házak — minőségnek megfelelő árban megvehető, eladható, bérelhető, bérbeadható: Batta ügyvédnél, Csapó 12. 794

Keresek középkorú, bold minden nőt, aki szarazdába volt. Arany János 21. 791

Egy rendes takarítónő felvétetik azonnal, Arany János-u. 2. sz., 10. II. em. 796

Takarítónő, aki vikszol, könyvet felvétetik Sas-utca 4. sz I emelet, 2. 795

Okleveles gépész, hadmentes, ki régebben a dísgyári állami vasgyárban dolgozott, itt debrecenben, vagy a közelben alkalmazást keres. Bővebb felvilágosítás Dr. Kardos Samu ügyvéd irodájában, Hunyadi-utca 24 alatt kapható. 274

Ejjeli-őr kerestetik, lehetőleg rokkant, a Gazdák sü-tődejében. 788

Varrónő géppel vagy anélkül felvétetik. Honvéd-u. 32. szám. 791

Varróleány és munkás leányok felvétetnek Hrabéczy gőz-mosodájában, Széchenyi utca 42. sz. 805

Kossuthutca 4. szám alatt üzlet-helyiség kiadó

október 1-től, 800 koronaévi bérért Cim a kiadóban.

Okleveles intelligens izraelita tanítónő, clemesták magánoktatását elvállalja. Esetleg csoport tanítást is. Cim a kiadóhivatalban. 765

Bejáró takarítónő felvétetik. — Darabos-utca 26. sz., az udvarban. 762

Kabát és alj varrónők állandó munkára azonnal beléphetnek. Ugyanott tanuló leány fizetéssel. Gelbmanné, Hatvan-u. 18. 753

Egy kifutó fiú azonnali belépésre kerestetik. — Deutsch fűszerüzlet. — Piac 1. 751

Segédet mielőbbi belépésre kerestünk. Deutch fűszerüzlet. Piac-utca 1. szám. 750

Veszek mustot, új bort, bármily mennyiségben. 1908-as utasági fájborok nálam kaphatók. Borbizomány üzlet. Varga-utca 24. — Telefon: 10—24. 611

Két butorozott szoba és — konyha azonnali beköltözésre kerestetik. Cim Jodol Károly, idős Halász Lajosnál, Hosszupályikert aja 419 szám. 768

Veszek használt boros hordót, taposó és káposztás kádakat: Báro Györfly Miklós, Telefon 12-83. Nap-utca 4. sz. 792

Két szobás lakás mellékhelyiségekkel okt. 1-től kiadó. Bateria 45. 786

Keresek középkorú, bold minden nőt, aki szarazdába volt. Arany János 21. 791

Egy rendes takarítónő felvétetik azonnal, Arany János-u. 2. sz., 10. II. em. 796

Takarítónő, aki vikszol, könyvet felvétetik Sas-utca 4. sz I emelet, 2. 795

Okleveles gépész, hadmentes, ki régebben a dísgyári állami vasgyárban dolgozott, itt debrecenben, vagy a közelben alkalmazást keres. Bővebb felvilágosítás Dr. Kardos Samu ügyvéd irodájában, Hunyadi-utca 24 alatt kapható. 274

Ejjeli-őr kerestetik, lehetőleg rokkant, a Gazdák sü-tődejében. 788

Varrónő géppel vagy anélkül felvétetik. Honvéd-u. 32. szám. 791

Varróleány és munkás leányok felvétetnek Hrabéczy gőz-mosodájában, Széchenyi utca 42. sz. 805

Uj boros hordó 500 hektó.

100 litertől 800 literes káposztás kádak és zsiros hordókból nagy raktár, hordógyáramban.

Báro Györfly Miklós Nap-utca 4. szám, Telefon 12—83.

1900 drb. Ócska cserepet és 70 db 4 mtr-es lécezt vennék sürgösen. Jolsvai, Egy-letkert 3. 781

Nagyforgalmu irodánál 10.000 korona beiktetéssel tartás, esetleg társnőt keresek. Dr. Batta Béla ügyvéd, Csapó 12. 780

Vasárnap egy huszár eladott bundát, kéreti azt, aki a vevő címét tudja, juttalom ellenében külön értesítést Nap-utca 10. Arany Jánosné házhoz. 785

Fiatal urinő könyvelő, pénztári vagy bármily nemű irodai állást keres, azonnali belépésre is. Cim a kiadóhivatalban. 787

Kereskedősegéd hadmentes, rőfös és rövidúru szakmából állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 789

Uriember biztos jövedelmező vállalkozásba fektetés végett 3000 kor. kölcsönt keres. Bővebbet Csapó 12. Hirdetőben. 80

Szőlőmunkások szüretre azonnal munkába állhatnak, csak szedők. Márkus Jenő — szőlő telepen. 275

Eladás

Eladó ház, Eötvös-utca 31. sz. ház, különféle oktatott eladó. Értekezhetni Pácsi-utca 36. 780

Egy boglya lucerna és két boglya szena eladó. — Tócskert, István-ut 35. 784

Bor 100 hektó bor eladó. — Szoboszlói-ut 11-a. 261

Eladó előnyös ár és fizetési feltételek mellett Debrecenből mintegy 4 kilométerre a nagyerdő — mellett fekvő 131 kat. hold birtok, homok föld teljesen gazdasági épületekkel berendezve, 4 kat. hold szőlő. Értekezhetni Debreceni gazdák bankjában, Kossuth-u. 17. 803

Eladó a Kossuth kertben 8 kat hold szőlő lábon álló termése. Értekezhetni Debreceni gazdák bankjában, Kossuth-u. 17. 802

Eladó 37-es magas száru női cipők és női fekete ruha Gönzöl 5. 804

Eladó a guti fátalep mellett a Sipos-féle 17 kat. hold föld. Értekezhetni Debreceni gazdák bankjában, Kossuth-utca 17. 801